

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਬੀਜ: ਖੇਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਸੌਟੀ ?

ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ, ਬਦਲਦਾ ਮੌਸਮ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਦੀ ਘਟਦੀ ਆਮਦਨ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੀੜਿਆਂ, ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਸੁੱਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਭੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਬੀਜ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬਹਿਸ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਪੌਦੇ ਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਪਦਾਰਥ (ਡੀ.ਐਨ.ਏ.) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਲੱਛਣਾਂ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਫ਼ਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਟ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨਾਲ ਅੰਸਤਰ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ, ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੱਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਕੀ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਤੋਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ? ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਭੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕੌਸ਼ਰ, ਪ੍ਰਜਨਨ-ਸੰਬੰਧੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਇਕਸਾਰ ਕਾਰਣਾਤਮਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। 2026 ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤਬਾਹੀ ਕਹਿਣਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਪੂਰੀ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਕ ਜੈਨੇਟਿਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੀਜੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੈਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਸਥਾਨਕ ਬੀਜ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਖੇਤੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਘਟਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕਥਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਜੰਗਲੀ ਭੂਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਦੀਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੋਕਥਾ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੈਨੇਟਿਕ ਸੋਧ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਮਾੜੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਜੀਨ, ਕਿਹੜੀ ਫ਼ਸਲ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਖੇਤੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਅਕਾਦਮੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਸ਼ੂਧਨ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੀ ਫ਼ਸਲ ਖਾਧੀ ਤਾਂ ਪਸ਼ੂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਸਾਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੀ ਪਸ਼ੂ-ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫ਼ਸਲ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਘੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਬਣਤਰ, ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੈਨੇਟਿਕ ਗੁਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਨਦੀਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਧੀ ਵਰਤੋਂ, ਪਸ਼ੂ-ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਜੈਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਪਸ਼ੂਧਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਖੁਰਾਕ-ਲੜੀ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣਾ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਬੀਜ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਬੀਜਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬੀਜ-ਸਰਵਭੋਮਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਉਹ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਵਾਲ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਵਾਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹਿਸ ਹਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਬੀ.ਟੀ. ਕਪਾਹ ਨੂੰ 2002 ਤੋਂ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੀ ਫ਼ਸਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੀ ਸਰੋਂ ਸਮੇਤ ਖੁਰਾਕੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਬਾਰੇ ਲੰਬੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ-ਬਹਿਸ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਹੈ ? ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧਾਉਣ, ਕੀਟ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਬੀਜ ਉਦਯੋਗ, ਬੌਧਿਕ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤੀ-ਬਾਜ਼ਾਰ-ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਅਸਲ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਅਨੁੰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਡਰ ਦਿਆਰਾ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਜੈਨੇਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੀ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਜੈਵ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂਚ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਸਿਹਤ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜੈਵ-ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਮਿੱਟੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

9814632807

Shaheedeazamnews.com

Shaheed-e-Azam Printed, published and owned by Harjinder Chaudhary printed at Raftaar Printing Press, Factory Area, Patiala and published at Office Shaheed-e-Azam, Dukhniwaran Chowk Patiala. Editor : Chhatarpal Singh PRGI (RN) Regd. No. 42354

ਨੋਟ : ਸੰਪਾਦਕ ਸਿਰਫ਼ ਪੀ ਆਰ ਡੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

Shaheed-e-Azam, Daily Punjabi Newspaper, Patiala Editor-in-Chief : Prabhjit Singh Editor : Chhatarpal Singh Contact : 93165-23260, 98146-32807 Email : seanewsptiala@gmail.com www.shaheedeazamnews.com For Advertisement : 93165-23260, 98146-32807

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁੰਗ
ਇੱਊਰ ਚੀਫ਼.
9855221193

ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਨੀਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ, ਉਦਯੋਗ, ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਵਿਲੱਖਣ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ। ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਵੱਡਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਿਸ ਕੋਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਹੈ, ਉਹ ਮੁੱਲ-ਵਾਧਾ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਬਦਲਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਟੀ.ਏ.—ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ— ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਾਧਨ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸੰਘ ਸਮੇਤ ਕਈ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ, ਬਰਤਾਨੀਆ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਆਦਿ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਸੰਘਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 2025-26 ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਦੇਵੀਕਰਨ, ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲਾਤਮਕ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ— ਕੀ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਭਾਰਤ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਣੇਗਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਉਦਯੋਗ ਵਿਸ਼ਵ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਧਾ ਹਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਜਵਾਬ ਹੈ—ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਰਦਾਨ ਹੈ, ਨਾ ਸ਼ਲਾਘਾ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਉਤਪਾਦਕ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲਾਤਮਕ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਉੱਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਲਾਭ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ 2025-26 ਮੁਤਾਬਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ-ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੌਮਕਾਜੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਲਗਭਗ 46.1 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਖੇਤੀ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ—ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਕਾਸ ਇੰਜਣ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨਿਰਯਾਤਕ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਵਾ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ 2005 ਦੇ ਲਗਭਗ 2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2024 ਵਿੱਚ 4.3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਅਸਰ ਕੇਵਲ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸਸਤਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਕਸਦ

ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ—

ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ, ਛੋਟੇ-ਦਰਮਿਆਨ ਉਦਯੋਗ, ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ 100 ਫ਼ੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁਲਕ-ਮੁਕਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ 70 ਫ਼ੀਸਦੀ ਟੈਰਿਫ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਵੱਲੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਲਗਭਗ 95 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਸ਼ੁਨਯ ਦਰਮਾਨ ਸ਼ੁਲਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਆਯਾਤ ਕਰਨਾ, ਘੱਟ-ਘੱਟ ਆਯਾਤ ਕੀਮਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਲਕ ਦਰ ਵਰਗੇ ਸਾਧਨ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ, ਕੀੜੀ ਫਲ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪਹੁੰਚ, ਕੋਟੇ ਅਤੇ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਆਯਾਤ ਕੀਮਤ ਵਰਗੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਇਹੀ ਮਾਡਲ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬਕ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਲਾਲੀ ਕਟੌਤ, ਚੌਲ, ਮੱਕੀ, ਦਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਬੀਜ ਸਿਰਫ਼ ਵਪਾਰਕ ਵਸਤੂਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਰਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਸਤਾ ਦਰਮਾਨੇ ਅਨਾਜ ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦ ਭਾਰਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਚੌਲ, ਮੱਕੀ, ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ— ਕੀ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਭਾਰਤ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਣੇਗਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਉਦਯੋਗ ਵਿਸ਼ਵ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਧਾ ਹਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਜਵਾਬ ਹੈ—ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਰਦਾਨ ਹੈ, ਨਾ ਸ਼ਲਾਘਾ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਉਤਪਾਦਕ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲਾਤਮਕ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਉੱਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਲਾਭ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅੱਜ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਲੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ 2025-26 ਮੁਤਾਬਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ-ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੌਮਕਾਜੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਲਗਭਗ 46.1 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਖੇਤੀ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ—ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਕਾਸ ਇੰਜਣ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨਿਰਯਾਤਕ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਵਾ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ 2005 ਦੇ ਲਗਭਗ 2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2024 ਵਿੱਚ 4.3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਨੀਤੀ ਦਾ ਅਸਰ ਕੇਵਲ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸਸਤਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਕਸਦ

ਪਾਨ-ਕਣਕ ਦਾ ਚੱਕਰ, ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ, ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਖੇਤੀ ਲਾਗਤਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਮੁੱਲ-ਵਾਧਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਆਰਥਿਕ ਮਾਡਲ ਦੀ ਮੰਗ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਥਾਂ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ, ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਮੱਕਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ— ਕਣਕ-ਝੋਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਖੁਰਾਕ-ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਨਿਰਯਾਤ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਬਣਨਾ ਪਵੇਗਾ— ਉਤਪਾਦਕ + ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ + ਆਪਣਾ ਬ੍ਰਾਂਡ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ + ਨਿਰਯਾਤਕ ਇਸ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ-ਆਧਾਰਿਤ ਖੇਤੀ ਦੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਮਾਡਲ, ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ, ਠੰਢਾ ਭੰਡਾਰਣ ਲੜੀ, ਦਰਜਾਬੰਦੀ, ਪੈਕਿੰਗ, ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ, ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਛਾਣਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ 100 ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੇਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਸਤੂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸਫ਼ਾਈ, ਦਰਜਾਬੰਦੀ, ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ, ਪੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਕਰਕੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੱਲ-ਵਾਧਾ ਲੜੀ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਲਾਭ ਇੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਦਾ ਇੱਕ ਅਣਗੌਲਿਆ ਪੱਖ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰਮਾਤਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਸਤੀ ਜਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ— * ਸੂਖਮ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਖੇਤੀ * ਲਜ਼ਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਤਲੀਕਰਨ * ਖੇਤੀ ਡਰੇਨ * ਸਮਾਰਟ ਸਿੰਚਾਈ * ਆਧੁਨਿਕ ਕਟਾਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ * ਖੇਤੀ ਰੋਬੋਟਿਕਸ * ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ * ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਦਰਮਾਨੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਭਾਰਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਗੇ ਹੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਲੰਧਰ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ, ਬਟਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਬਾਅ ਹੋਣ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਦੇ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਨਿਰਮਾਣ ਨੀਤੀ ਵੀ ਇਕੱਠੀ ਚੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖੇਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਦਲੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਤੰਤਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 3.5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਨਿਰਯਾਤ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਪਹਿਰਾਵਾ ਉਦਯੋਗ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਖੇਡ ਸਾਮਾਨ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਉਦਯੋਗ, ਵਾਹਨ-ਪੁਰਜੇ, ਸਾਈਕਲ ਉਦਯੋਗ, ਮਸ਼ੀਨ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਭਾਰਤੀ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉਦਯੋਗ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ, ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਦਾ ਅਸਲ ਜੇਤੂ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੱਡੀ ਬਹੁ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ, ਜਾਂਚ, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਇਹੀ ਉਤਪਾਦ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ, ਪ੍ਰਸੰਸਕਰ, ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਗੋਦਾਮ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤਕ—ਸਭ ਦੀ ਆਮਦਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਖੇਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵੱਖਰੇਪਨੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘਟਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਟਰੇਡਰ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਖਾਦ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਵਾਹਨ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਨਿਰਮਾਣ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਪ੍ਰਧੂਨ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਆਰਥਿਕ ਲੜੀ ਦੇ ਦੋ ਸਿਰੇ ਹਨ। ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਇਸ ਲੜੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ। ਸਿਰਫ਼ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਧੇਗੀ ਜਦੋਂ— 1. ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇ; 2. ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘਟੇ; 3. ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਾਧੂ ਮੁੱਲ ਉਸਦੇ ਨੇੜੇ ਬਣੇ; 4. ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਧਾਏ; 5. ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਹੋਣ; 6. ਫ਼ਸਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਧੇ; 7. ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਿਲੇ; 8. ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਕੀਮਤ-ਜੋਸ਼ਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇ। ਅਰਥਾਤ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਇੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈ; ਉਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਾ ਆਰਥਿਕ ਰਸਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੇਵਲ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ * ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ * ਦੁੱਧ ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ * ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ * ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ * ਠੰਢਾ ਭੰਡਾਰਣ ਲੜੀ * ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਣ * ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ * ਕੱਪੜਾ ਉਦਯੋਗ * ਖੇਡ ਸਾਮਾਨ * ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਉਤਪਾਦ * ਦਵਾਈ ਉਦਯੋਗ * ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ + ਉਦਯੋਗਿਕਰਨ + ਨਿਰਯਾਤ ਰਣਨੀਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਰ ਨਵੇਂ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ: ਪਹਿਲਾ— ਕਿਹੜੇ ਭਾਰਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨਿਰਯਾਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਿਲੇਗਾ ? ਦੂਜਾ— ਕਿਹੜੇ ਘਰੇਲੂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਮਾਨੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ? ਤੀਜਾ— ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀ ਹਨ ? ਚੌਥਾ— ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੱਕ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਿੱਥੋਂ ਆਵੇਗਾ ? ਪੰਜਵਾਂ— ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਦਾ ਵੰਡ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ—ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਗੇ ? ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਦੂਜੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ— ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਮੁੱਲ-ਵਾਧਾ

ਦਾ ਪੂਰਾ ਤੰਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕੋ ਉਤਪਾਦ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ, ਪ੍ਰਸੰਸਕਰ, ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਗੋਦਾਮ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤਕ—ਸਭ ਦੀ ਆਮਦਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਖੇਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵੱਖਰੇਪਨੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘਟਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਟਰੇਡਰ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਖਾਦ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਵਾਹਨ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਨਿਰਮਾਣ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਪ੍ਰਧੂਨ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਆਰਥਿਕ ਲੜੀ ਦੇ ਦੋ ਸਿਰੇ ਹਨ। ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਇਸ ਲੜੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ। ਸਿਰਫ਼ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਧੇਗੀ ਜਦੋਂ— 1. ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇ; 2. ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਘਟੇ; 3. ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਾਧੂ ਮੁੱਲ ਉਸਦੇ ਨੇੜੇ ਬਣੇ; 4. ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਧਾਏ; 5. ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਹੋਣ; 6. ਫ਼ਸਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਧੇ; 7. ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਿਲੇ; 8. ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਕੀਮਤ-ਜੋਸ਼ਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇ। ਅਰਥਾਤ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਇੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈ; ਉਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰਾ ਆਰਥਿਕ ਰਸਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੇਵਲ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ * ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ * ਦੁੱਧ ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ * ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਪ੍ਰਸੰਸਕਰਨ * ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ * ਠੰਢਾ ਭੰਡਾਰਣ ਲੜੀ * ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਣ * ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ * ਕੱਪੜਾ ਉਦਯੋਗ * ਖੇਡ ਸਾਮਾਨ * ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਉਤਪਾਦ * ਦਵਾਈ ਉਦਯੋਗ * ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਫ.ਟੀ.ਏ. ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਖੇਤੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ + ਉਦਯੋਗਿਕਰਨ + ਨਿਰਯਾਤ ਰਣਨੀਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਰ ਨਵੇਂ

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਬਹੁ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਪਟਿਆਲਾ, 21 ਅਗਸਤ
-ਫ਼ਤਹਪਾਲ ਸਿੰਘ-
-ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ-ਬਿਊਰੋ-
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ
ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਅੱਜ ਸੀ.ਐਚ.ਸੀ. ਤਿਪਤੀ ਵਿਖੇ
ਬਹੁ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕਲ
ਕੈਂਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਇਸ ਕੈਂਪ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਹਰ
ਨਾਗਰਿਕ ਤੱਕ ਮਿਆਰੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ
ਸਿਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ,
ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਜੋ
ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ
ਸਕਦੇ।

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ
ਟੀਮ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰੀ
ਸੇਵਾ, ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ

ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਛਾਣ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ
ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ
ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੈਂਪ ਦਾ ਉਦੇਸ਼
ਸਿਹਤ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ
ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ
ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ
ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਸ਼ੁਗਰ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ
ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ
ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਛਾਣ ਨਾਲ
ਕਈ ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਬਚਾਈਆਂ
ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ
ਸੀ.ਐਚ.ਸੀ. ਤਿਪਤੀ ਵਿਖੇ ਨਵੇਂ
ਅਲਟ੍ਰਾਸਾਊਂਡ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਵੀ
ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ
ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਬਿਹਤਰ
ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿਹਤ ਨਾਲ
ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੱਛਣ ਨੂੰ
ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ
ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਵੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ-
ਸ਼ੈਲੀ, ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ, ਨਿਯਮਿਤ
ਕਸਰਤ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ
ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ
ਡਾ. ਸ਼ੇਲੀ ਜੇਟਲੀ, ਐਸ.ਐਮ.ਓ. ਡਾ.
ਪਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ
ਅਧਿਕਾਰੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ
ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ, ਸਮੂਹ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ
ਪੈਰਾਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ
ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਹਰ ਬੂਥ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਹਿਤ ਮਹਿੰਦਰਾ ਵੱਲੋਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ

ਨਭਾ, 21 ਅਗਸਤ
-ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ-ਬਿਊਰੋ-
ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਭਵਨ, ਨੇੜੇ ਰੋਹਤੀ
ਪੁਲ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ
ਬੂਥ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ
ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ
ਹਲਕਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ
ਦਿਚਾਰਜ ਸੀ ਮੋਹਿਤ ਮਹਿੰਦਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਹਰ ਬੂਥ
'ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ
ਤਾਲਮੇਲ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ
ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ,
ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ
ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੱਚ ਤੱਕ
ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੂਥ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ
ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਾਵੇਦ ਅਫਜ਼ਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਭਾਗ,
ਡਾ. ਤਾਜ ਮੁਹੰਮਦ, ਮੋਹਿਤ ਮਹਿੰਦਰਾ,
ਹਲਕਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਦਿਚਾਰਜ,
ਨਰੇਸ਼ ਦੁੱਗਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ,
ਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਐਮ.ਡੀ. ਮਲਕੀਤ
ਕੰਬਾਈਨ, ਹਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਫ਼ਸਾ,
ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ
ਖੱਟੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸਾਨ ਸੈਲ
ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਵਰਕਰ
ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਮਹਿੰਦਰਾ ਨੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ
ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਸੀ ਏਕਤਾ
ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰ
ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਬਾਇਮ
ਰੱਖਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ
ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕ-
ਹਿੱਤ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ
ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਬੂਥ ਪੱਧਰ ਦੇ
ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ
ਹੈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ
ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ
ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ
ਵਿੱਚ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ
ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ
ਗਏ।
ਹਾਜ਼ਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ
ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ
ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ
ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਰਾਹਤ : ਹੈਰੀਟੇਜ ਸਟ੍ਰੀਟ 55 ਲੱਖ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਮੁੜ ਤਿਆਰ

ਪਟਿਆਲਾ, 21 ਅਗਸਤ
-ਫ਼ਤਹਪਾਲ ਸਿੰਘ-
-ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ-ਬਿਊਰੋ-
ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਸ਼ਰਾਪ ਬਣੀ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸਟ੍ਰੀਟ ਮੁੜ
ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਜੀਤਪਾਲ
ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ
ਵਰਦਾਨ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਲੇ
ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਬਾਅਦ
ਅੱਜ ਵਿਧਾਇਕ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਕੋਹਲੀ, ਮੇਅਰ ਕੁੰਦਨ ਗੋਗੀਆ ਨੇ
ਇਸ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸਟ੍ਰੀਟ ਨੂੰ ਸੀਮੇਂਟਡ
ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸਦਾ ਕੰਮ ਅੱਜ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰ 55 ਲੱਖ
ਰੁਪਏ ਲਗਣਗੇ। ਨਰਕ ਦਾ ਦੁਆਰਾ
ਬਣੀ ਹੈਰੀਟੇਜ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦੀ ਦਸ਼ਾ 'ਤੇ
ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਪਟਿਆਲਾ ਵਾਸੀਆਂ ਅੰਦਰ ਭਾਰੀ
ਖੁਸ਼ੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਹੈਰੀਟੇਜ ਸਟ੍ਰੀਟ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਾਬ ਕੀਤੇ,
ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘੋਟਾਲੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੇ ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲ ਇਸਦਾ ਨਰਕ
ਭੋਗਿਆ। ਹੁਣ ਸੀਮੇਂਟਡ ਸੜਕ ਬਣਨ
ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਨਰਕਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ।
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀਨ ਕਾਂਗਰਸ
ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ
ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਸ
ਹੈਰੀਟੇਜ ਸਟ੍ਰੀਟ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੁੱਟਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਹੈਰੀਟੇਜ ਦੇ
ਨਾਂ ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਟਾਈਲਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਾਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਬਣੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਾਈਲਾਂ ਨੂੰ
ਪੁੱਟ ਕੇ ਸੀਮੇਂਟਡ ਸੜਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ
ਉਦਘਾਟਨ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ
ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ ਅਤੇ ਮੇਅਰ
ਕੁੰਦਨ ਗੋਗੀਆ ਸਮੇਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਜਾ ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਕੋਹਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ
55 ਲੱਖ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਮੇਂਟਡ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਆਵਾਜਾਈ
ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਆਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ
ਹੈਰੀਟੇਜ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇੱਥੇ ਰੋੜੇ ਨੁਮਾ
ਟਾਈਲਾਂ ਲਾਈਆਂ ਸਨ, ਉਸਤੋਂ ਲੋਕ
ਭਾਢੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਕਿ ਇਹ ਜਾਨ ਦਾ ਖਾਓ ਬਣੀਆਂ
ਟਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੁੱਟ ਕੇ
ਇੱਥੇ ਵਧੀਆ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਸੜਕ
ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ
ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅੱਜ ਪੂਰਾ ਹੋ
ਗਿਆ ਹੈ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੇਅਰ ਕੁੰਦਨ ਗੋਗੀਆ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ
ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ
ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨੇਕਦੇਹਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ
ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼
ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ
ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ
ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ

ਮਟੀਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਘਟੀਆ ਮਟੀਰੀਅਲ
ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਸਖਤ
ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ ਦੀ ਕਾਲ ਤੇ ਸਨੌਰ ਬਜਾਰ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ ਆਇਆ ਨਜ਼ਰ

ਸਨੌਰ, 21 ਅਗਸਤ
-ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ-ਬਿਊਰੋ-
ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ
ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ ਦੀ ਕਾਲ ਦਾ ਅਸਰ
ਅੱਜ ਸਨੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਈ
ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ
ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਸਨੌਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ
ਮੁੜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਰਹੇ। ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਆਮ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚਹਿਲ-ਪਹਿਲ
ਘੱਟ ਰਹੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ
ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੱਪ ਨਜ਼ਰ
ਆਈਆਂ। ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਈ
ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ
ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਬੰਦ ਰੱਖੇ
ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ
ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ
ਪਿਆ। ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਚੌਕਾਂ ਅਤੇ
ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਆਮ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਲੋਕਾਂ
ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਘੱਟ ਰਹੀ। ਕਈ
ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਟਰ ਕਰਾਤਾਰ ਬੰਦ ਰਹੇ,
ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਆਮ
ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਬੰਦ ਦੇ
ਸੱਦੇ ਕਾਰਨ ਸਨੌਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
ਧਿਆਨ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ
ਮੰਗ ਵੱਲ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਿਹਾ। ਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ
ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ
ਕੇ ਨਾਅਰੇ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੇ। 'ਬੰਦੀ

ਸਿੰਘ ਰਿਹਾਅ ਕਰੋ' ਸਮੇਤ ਹੋਰ
ਨਾਅਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ
ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਿੱਖ ਕੋਈਆਂ ਦੇ
ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ
ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ
ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ
ਉੱਠੀ। ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੇ ਕਾਰਨ ਸਨੌਰ
ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰੀ
ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ। ਕਈ
ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਰੱਖੇ ਕਾਰਨ
ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨਾਣਾ ਛਾਇਆ
ਰਿਹਾ। ਬੰਦ ਕਾਰਨ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ,
ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਾਰੋਬਾਰ
ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਹਿਰ
ਵਿੱਚ ਮਾਹੌਲ ਸ਼ਾਂਤ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ
ਵੱਡੀ ਅਣਸੁਖਾਵੀ ਘਟਨਾ ਦੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਬੰਦੀ
ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ
ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਪੰਥਕ
ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ ਦੀ ਕਾਲ ਰਾਹੀਂ
ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
ਗਈ। ਸਨੌਰ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਬੰਦ
ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਇਸ ਸੱਦੇ ਦਾ ਸਾਥਨਕ
ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ
ਦਿੱਤਾ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਪ੍ਰਵੀਣ

ਪਟਿਆਲਾ, 21 ਅਗਸਤ
-ਜੀ. ਐਸ. ਤੁੰਗ-
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਤੀਵਿਧੀ
ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੀਰ
ਹਰੀਕਤ ਰਾਏ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ
ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ
ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ
ਪ੍ਰਵੀਣ ਜੀ, ਪ੍ਰਾਂਤ ਸੰਯੋਜਕ ਵਾਤਾਵਰਣ
ਸੰਯੋਜਕ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ
ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਅਤੇ
ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਲੱਖਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਨਿਲ
ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ
ਸੰਚਾਲਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ
ਨਿਭਾਇਆ।
ਆਪਣੇ ਸਵਾਗਤੀ ਉਦਬੋਧਨ
ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਸੰਯੋਜਕ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ
ਸੰਦੀਪ ਕਸ਼ਯਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਲਾਘਾਯੋਗ
ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ
ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਸ ਵਿੱਚ

ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜੁਨ ਜੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ
ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੰਦੀਪ ਕਸ਼ਯਪ ਜੀ, ਵਿਭਾਗ
ਸੰਯੋਜਕ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ
ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਅਤੇ
ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਲੱਖਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਨਿਲ
ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ
ਸੰਚਾਲਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ
ਨਿਭਾਇਆ।

ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ
ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ
ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਾ
ਪੂਰਜ਼ੋਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਇੱਕ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਪਹਿਲਕਦਮੀ
ਦੱਸਿਆ। ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ
ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਵੀਣ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਤ
ਸਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਕੁੰਭ ਦੇ
ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਿਸਪੈਂਸਲ ਪਲੇਟਾਂ, ਗਲਾਸਾਂ
ਅਤੇ ਚਮਚਿਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ
ਨਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ
ਸਟੀਲ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੰਡੇ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ
ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਕੁੰਭ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ
ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ
ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਭੂਮਿਕਾ

ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ
ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ
ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾ ਕਰਨ,
ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ
ਕਿਚਨ ਗਾਰਡਨ, ਹੋਮ ਗਾਰਡਨ ਬਣਾ
ਕੇ ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪੌਦੇ/ਰੁੱਖ
ਰੋਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਲਿਆ।
ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਚਲਾਏ
ਜਾ ਰਹੇ 'ਬੀਜਾਰੋਪਣ' ਤੋਂ ਵਿਕਸਾਰੋਪਣ
ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵੱਧ-
ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੀ
ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਨਗਿਤ ਸਮਿਤੀ
ਪ੍ਰੀਤੀਕ੍ਰਿਤ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਜਨਰਲ
ਸੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਸ੍ਰੀ
ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਜਨਗਿਤ ਸਮਿਤੀ
ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੈਂਬਰ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ
ਭਾਰਤੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ
ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਜੇ ਗੋਇਲ,

ਰਿਪੁਦਮਨ ਜੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ
ਐਸ.ਡੀ.ਐਸ.ਈ. ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ
ਸਕੂਲ ਪਟਿਆਲਾ, ਜੀਵਨ ਗੁਪਤਾ
ਦਿਵਜ ਜੋਤੀ ਜਾਗਿਤੀ ਸੰਸਥਾਨ,
ਗੁਰਸ਼ੇਖ ਪੁਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੰਗਾ
ਜੀ ਸੇਵਾ ਭਾਰਤੀ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ,
ਪ੍ਰਵੀਣ ਝੱਜਰ ਜੀ ਰਿਟਾਇਰਡ ਬੈਂਕ
ਮੈਨੇਜਰ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਮਹਿਤਾ
ਰਿਟਾਇਰਡ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਦਿਰੀਗੋਸ਼ਨ,
ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਜੀ ਇੰਚਾਰਜ
ਪਟਿਆਲਾ, ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ
ਤੋਂ ਮੁਕੇਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ,
ਰਾਜੇਸ਼ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ,
ਧਰਮ ਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਭਾਰਤ ਤਿੱਬਤ
ਸਹਿਯੋਗ ਮੰਚ, ਸੋਨੇ ਧੀਰ, ਆਰ.ਕੇ.
ਸਿੰਧੀ ਆਦਿ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ
ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਈ।
ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰ
ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ
ਲਿਫਾਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ
ਤਾਨਾ ਨੂੰ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ
ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਬੈਲ ਵੀ ਵੰਡੇ ਗਏ ਅਤੇ
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ
ਪਰਿਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਆਮਾ ਤੁਲਸੀ ਦੇ ਪੱਦੇ
ਦੇ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ
ਨਿਰੰਤਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ
ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ ਦੁੱਗਰੀ ਵਾਲੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 21 ਅਗਸਤ
-ਜਗਮੋਹ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲੋਂ-
ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ
ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ
ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤਹਿਤ
ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦੁੱਗਰੀ ਵਾਲੇ
ਪੁਲ ਵਿਖੇ ਬੰਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ
ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ
ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
ਇਕੱਠ ਹੋ ਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ
ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
ਆਪਣੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ, ਇਸ
ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਲਦ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ
ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਦੋਹਰੀ ਨੀਤੀ
ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਣਾਏ
ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ
ਰਿਹਾਈ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ
ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਜਲਦ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਦੀ
ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਥਾਈ
ਹੱਲ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

SEA DESIGN COMPANY

Customized and Designer

- Wedding Invitations
- Shagan Envelop
- Wedding Boxes & Cards
- Sahi Chithi

(MDF/Acrylic/Foldable Boxes)

98881-88887, 93577-77786

Shaheed-e-Azam

PRINTING PRESS

- ★ Business Cards
- ★ Books & Note Books
- ★ Flyers & Brochure
- ★ Diaries
- ★ Poster
- ★ Carry Bags

Opp. Gurudwara Dukhniwaran Sahib Srihind Road, Patiala

ਸਬੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਵੱਲੋਂ ਸੰਤ ਲਾਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ

ਸੁਨਾਮ/ ਲਾਗੋਵਾਲ, 21 ਅਗਸਤ -ਜਗਦੇਵ ਰੰਚਨਾ-

ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਗੋਵਾਲ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਨਦਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਥਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਬੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਭੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਬੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਖੁਨਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾਨੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੁਨਦਾਨ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਨਦਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਗੋਵਾਲ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ

ਕਲਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਬੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਖੁਨਦਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੁਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ

ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੁਨਦਾਨ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਨਦਾਨੀਆਂ ਦਾ ਪੈਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ-ਸੇਵੀ ਕਾਰਜਾਂ

ਸਿੰਘ ਬੇਟੀ ਮਾਨ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਬੱਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੀਟਾ ਐਮ.ਸੀ., ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਸੀ., ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਸੀ., ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰਧੀ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਭੀਮ ਬਾਵਾ, ਸਰਪੰਚ ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਵਿਕੀ ਵਸਿਸ਼ਟ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਸਰਪੰਚ, ਸਰਪੰਚ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਡਾ. ਮਹੇਨ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਦੇਵ ਜਾਨ, ਮੇਲਾ ਸਿੰਘ ਸੂਬੇਦਾਰ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਟੀ ਵਿਰਕ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਪਾਲੀ ਐਮ.ਸੀ. ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਅਮਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰਾ, ਆਗੂ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨੀਲੋਵਾਲ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬਾਂਸਲ, ਕੈਥਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਯਸ਼ਪਾਲ ਮੰਗਲਾ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਰ ਭਾਨੂ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਨਿਰਮਲਾ ਸਿੰਗਲਾ ਤੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਪੰਚ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਐਮ.ਸੀ ਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕੈਥਨੇਟ ਮੰਤਰੀ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਵੱਲੋਂ ਨਹਿਰੀ ਖਾਲਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਬਠਿੰਡਾ, 21 ਅਗਸਤ -ਗੁਰਤੇਜ ਅਤਲਾ-

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਹਰ ਖੇਤ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਟਿਊਬਵੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਹਲਕੇ ਦੇ ਟੋਲ ਏਂਡ ਪਿੰਡਾਂ ਚ ਵੀ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਜਿਜਾਈ ਲਈ ਖੇਤਾਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਹੇਠ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਘਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਮੌਕੇ ਕੀਤਾ।

ਪਿੰਡ ਬਾਘਾ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਗੀ ਰਸਬਾਹਾ ਅਤੇ ਰੋਹ ਮੱਧਿਆਂ ਦੇ 10.78 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਹਿਰੀ ਖਾਲਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ 3500 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਲਕਾ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਚੀਫ ਵਿੱਧ ਕੈਥਨੇਟ ਰੋਕ ਪ੍ਰ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕੈਥਨੇਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ

ਗੋਇਲ ਨੇ ਪਿੰਡ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ 13 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਵਾਲੇ ਖਾਲ ਅਤੇ ਲਾਈਨਿੰਗ - ਜਿਸ ਉੱਪਰ 6.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚਾ ਆਇਆ ਹੈ - ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਨਾਲ ਸੰਝਾ ਲਗਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਟਿਊਬਵੇਲਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦਿਨ ਰਾਤ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਲਈ ਦਿਨ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਬਿਜਲੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸੌ ਸਕਣ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਇਲ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟੋਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਖੇਤੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਜੂਝ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੁਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਹੁਣ 82 ਵੀਸਦੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿਣਾ 18 ਵੀਸਦੀ ਵੀ ਜਲਦ ਇਤਮਾਲ ਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵੀ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਟਿਊਬਵੇਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਹੀ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੀ ਉੱਪਰ ਆਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਥਨੇਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਨਹਿਰਾਂ/ ਖਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਚੇ ਬਣੇ ਖਾਲਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਕੱਚੇ ਖਾਲ ਜਲਦੀ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੀ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੱਕੇ ਖਾਲ ਸਹਾਈ ਸਿੱਧ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੂਝਵਾਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਚੀਫ ਵਿੱਧ ਕੈਥਨੇਟ ਰੋਕ ਪ੍ਰ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਸੁਣਾਇਆਂ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟੋਲਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਨਿਸਟਰ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਬਾਘਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੀਆਂ ਪਿੰਡਵਾਸੀਆਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦੇਭਾਰ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਜੀਐਸੀ ਰੱਬ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਪੇਸ਼: ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੀਆਂ ਦਿੱਗਜ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ

ਬੈਂਗਲੁਰੂ, 21 ਅਗਸਤ -ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ-ਬਿਉਰੇ-

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਿਆਸਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਿਆਪਕ ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਆਉਟਰੀਚ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਹਾਲੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਜੀਐਸੀ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਹੱਬ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਟੀਅਰ-2 ਸਿਟੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਟੀਅਰ-1 ਸਿਟੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਗਲੋਬਲ ਕੰਪੇਬਿਲਟੀ ਸੈਂਟਰ (ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ.), ਆਈ.ਟੀ./ਆਈ.ਟੀਐਸ, ਬੀਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (ਆਰ ਐੱਫ ਡੀ) ਅਤੇ ਸੋਮੀਕੋਡਕਟਰ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਦਿੱਗਜਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।

ਇਹ ਆਉਟਰੀਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਸ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵੇਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਜੀਐਸੀ, ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਸਮਰੱਥਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜ ਕੇ ਪੰਜਾਬ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੋਹਾਲੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਦੀ

ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਨੋਵ ਕਨਵਲੁਐਂਸ 2026 ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜੀਐਸੀਜ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਸੀਐਕਸਫ ਗੱਲਮੇਜ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਗੁਪਤਗਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਗੱਲਮੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਨੋਵ, ਨਾਸਕਾਮ, ਟੇਕੋਡਾ, ਵਿੰਗਬਾਕਸ ਏਆਈ, ਪਰਸਿਸਟੈਂਟ ਸਿਸਟਮਜ਼, ਵੇਸਟੋ, ਨਾਗਾਰੋ, ਆਸਟਰੀਆ ਦੇ ਚੂਟਾਵਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜੀਐਸੀ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਸਹਾਯਕਾਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਤੁਰੰਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ, ਲਾਗਤ ਸਬੰਧੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ, ਮਿਆਰੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਸਮੇਤ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-

ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਹਾਲੀ ਟੀਅਰ-2 ਉਪਰੇਟਿੰਗ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਟੀਅਰ-1 ਵਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਏਆਈ. ਆਰਐੱਫਡੀ, ਸੋਮੀਕੋਡਕਟਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਈਐੱਸਡੀਐੱਮ, ਐੱਫਵਾਸਡ ਮੋਬਿਲਿਟੀ, ਐਂਗਰੀਟੈਕ ਅਤੇ

ਤਕਨਾਲੋਜੀ-ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲਾਗਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੁਨਰ, ਭੁੱਖੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ, ਨਵੀਨਤਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਦਯੋਗ-ਅਕਾਦਮਿਕ-ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਵਿਭਿੰਨ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਜੀਐਸੀ ਆਉਟਰੀਚ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਵਾਲੇ ਦੇ ਏਐਨਐਸਆਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਚਰਚਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਭਾਈਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਹੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਐਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸੈਕਟਰ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਮੇਜ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਏਆਈ. ਆਰਐੱਫਡੀ, ਸੋਮੀਕੋਡਕਟਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਈਐੱਸਡੀਐੱਮ, ਐੱਫਵਾਸਡ ਮੋਬਿਲਿਟੀ, ਐਂਗਰੀਟੈਕ ਅਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਫੁੱਟਬਾਲ ਲੀਗ ਡਿਵੀਜ਼ਨ-999 ਐੱਸ ਬੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ; ਐਮਏਐਫਏ ਬਠਿੰਡਾ ਭਾਗ ਲਵੇਗਾ

ਬਠਿੰਡਾ, 21 ਅਗਸਤ -ਗੁਰਤੇਜ ਅਤਲਾ-

ਪੰਜਾਬ ਫੁੱਟਬਾਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਪੀਐਫਏ) ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਫੁੱਟਬਾਲ ਲੀਗ ਡਿਵੀਜ਼ਨ-999 ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐੱਸ ਐਮਏਐਫਏ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਖੇ ਜ਼ਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਲੀਗ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਟੀਮਾਂ ਮਾਲਵਾ ਐੱਪੇਕਸ ਫੁੱਟਬਾਲ ਅਕੈਡਮੀ (MAFA) ਬਠਿੰਡਾ, ਅਮੋਲ ਅਕੈਡਮੀ, FIT AE FA, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕਲੱਬ, ਜਗਤ ਪਲਾਹੀ, RAMSA FC, PIS ਫਗਵਾੜਾ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਸਪੋਰਟਿੰਗ 63 ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਜਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਮਾਵਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੇਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਹਨੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਇਹ ਲੀਗ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟਰਨਾਮੈਂਟ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉੱਥਰ ਹੋ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਫੁੱਟਬਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੀਗ ਗ੍ਰਾਊਂਡ-ਰੋਬਿਨ ਫਾਰਮੇਟ ਵਿੱਚ ਖੇਡੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਟੀਮ ਹਰ ਦੂਜੀ ਭਾਗੀਦਾਰ ਟੀਮ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੱਚ ਮੱਚ ਖੇਡੇਗੀ। ਜੇਤੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਕਾਂ ਦੇ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਤ ਲਈ ਤਿੰਨ ਅੰਕ, ਡਰਾਅ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਕ ਅਤੇ ਹਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੀਗ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਚੋਟੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਟੀਮਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ-2 ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਐਮਏਐਫਏ ਬਠਿੰਡਾ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਐਮਏਐਫਏ ਗਰਾਊਂਡ, ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਅਮੋਲ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਾਮ 4:30 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਟੀਮ ਆਪਣਾ ਦੂਜਾ ਮੈਚ 28 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਐਫਏਆਈਟੀ 15 ਐਫਏ ਵਿਰੁੱਧ ਖੇਡੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਐਮਏਐਫਏ ਗਰਾਊਂਡ, ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕਲੱਬ

ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਖੇ ਦੋ ਰੋਜਾ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਫਜ਼ਿਲਕਾ, 21 ਅਗਸਤ -ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ-ਬਿਉਰੇ-

ਮਾਨਯੋਗ ਕੈਥਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਲਣ, ਮੰਡੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੰਡੀਆਂ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਫਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਹਰਿਨਾਮੀ ਹੇਠ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੀਸ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਜਿਲਾ ਫਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿਖੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਬੰਧੀ ਦੋ ਰੋਜਾ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਇਹਨਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਫਜ਼ਿਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਫਟ ਡਰਿਫ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਫਟ ਡਰਿਫ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸਬੰਧੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਲਾਵਟ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਸਬੰਧੀ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ

ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੋਸਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਨੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਨੀ ਸਿੰਘਲਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੁਰ ਸਟਾਫ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਏ ਗਏ 93 ਦੁੱਧ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਫਜ਼ਿਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਸੰਗਰੂਰ, 21 ਅਗਸਤ -ਜਗਦੇਵ ਰੰਚਨਾ-

ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ-ਬਿਉਰੇ- ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਸੰਗਰੂਰ ਡਾ. ਰਵਜੇਤ ਗਰੇਵਾਲ (ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ.) ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਸ.ਪੀ. (ਐੱਚ)-ਕਮ- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਜੀ ਦੇ 151ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੋ ਜਿੰਦੇ-ਜਿਵੇ, ਪੀ.ਪੀ.ਐੱਸ., ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ

ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰ. ਰੰਮੀ ਗਰਗ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਕਾਮਰਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 76 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਯੁਵਾ ਸਾਂਝ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰ. ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰ. ਰੰਮੀ ਗਰਗ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਿਮਰਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਂਝ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 21 ਅਗਸਤ -ਜੀ. ਐੱਸ. ਤੁੰਗ-

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਸ. ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਐੱਸ ਯੂ.ਐੱਨ. ਮਹਿਲਾ ਸ਼ੀਲਡਡ ਸਟੇਟਸ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਨੇੜਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਜੁਮਾਨ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।”

“ਸ਼ੀਲਡਡ”, ਇੱਕ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨੌਟਵਰਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। 47 ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ, ਚੁਣੇ ਹੋਏ

ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੀਲਡਡ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡੀਸ਼ਨ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ 117 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਦੇ-ਰੋਜ਼ਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਲਈ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਤਰਜੁਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫਰਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਸ਼ੀਲਡਡ 1 ਤਹਿਤ 19 ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ 29 ਮਹਿਲਾ ਆਗੂਆਂ

ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦਕਿ ਸ਼ੀਲਡਡ 2 (ਅ

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਾਂਗੇ ‘ਵਾਟਰ ਸਕਿਓਰ ਹਰਿਆਣਾ’ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ: ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ

HOTEL SEA

SHAHEED-E-AZAM

AC ROOMS RESTAURANT

BREAKFAST, LUNCH , DINNER

CONTACT

9988844709, 0175-5014275

SCO-4, Chowk Dukhniwaran Sahib,
Sirhind Road, Patiala (Pb.) INDIA

24x7
SERVICES

Super
Delicious
Menue